

Minder erfbelasting door schenking op papier? Lang niet altijd

Veel mensen notarissen en zelfs de Consumentenbond prijzen de papieren schenking aan als een goede manier om erfbelasting te besparen, maar in de praktijk pakt het soms helemaal niet gunstig uit, schrijft Paul van der Kwast.

Voor mensen met veel vermogen kan een papieren schenking inderdaad voordeel opleveren. Maar voor het overgrote deel van de Nederlanders is de papieren schenking een overbodige en omslachtige constructie, die vaak leidt tot een schijnvoordeel, extra kosten, rompslomp en zelfs een hógere belastingdruk.

Zo werkt een schenking op papier

De papieren schenking werkt als volgt. De schenker geeft zijn erfgenamen een bepaald bedrag – op papier – en leent dat meteen weer terug. Hij heeft dan een schuld aan zijn erfgenamen. Na zijn overlijden wordt de waarde van zijn nalatenschap verminderd met deze schuld aan zijn erfgenamen. Die betalen dan minder erfbelasting.

Voorbeeld. Een vader bezit een huis met een waarde van een half miljoen en heeft twee kinderen. Hij schenkt elk kind op papier een ton. Daar blijft na het betalen van schenkbelasting (10 procent na de vrijstelling van ruim 5.000 euro die voor kinderen geldt) nog ruim 90.000 euro over. Dat bedrag leent hij meteen weer terug, zodat hij een schuld aan zijn kinderen heeft. Na zijn overlijden erven de kinderen ieder 250.000 euro min de schuld van 90.000 euro, ofwel 160.000 euro.

Tot zo ver lijkt dit niet echt zoden aan de dijk te zetten, want over de schenking moet schenkbelasting worden betaald en de tarieven voor de schenkbelasting zijn net zo hoog als die voor de erfbelasting, namelijk 10 procent over de eerste 121.000 euro en 20 procent daarboven. Het enige voordeel dat wordt behaald, is dat zowel gebruik wordt gemaakt van de vrijstelling voor de schenkbelasting (ruim 5.000 voor kinderen) als voor de erfbelasting (ruim 20.000 euro). Dat voordeel wordt echter teniet gedaan door de notariskosten, want zo'n papieren schenking moet bij de notaris worden vastgelegd en die rekent daar een paar honderd euro voor.

Toch kan de constructie in dit voorbeeld voordeel opleveren. Want over een deel van de erfenis moet 20 procent erfbelasting worden betaald. De papieren schenking leidt ertoe dat slechts 20.000 euro voor de erfbelasting wordt belast met het hoge tarief van 20 procent en de rest met 10 procent. Zonder deze constructie was een veel groter deel belast met 20 procent.

Enkele nadelen van papieren schenking

- Als het huis in bovenstaand voorbeeld niet een half miljoen euro waard is, maar slechts twee ton, leidt een papieren schenking helemaal niet tot een tariefvoordeel. Sterker, dan leidt de constructie tot een hogere belastingdruk, omdat de vrijstelling voor de erfbelasting dan niet volledig wordt benut.
- De schenker-en-teruglener moet over de schuld elk jaar zes procent rente betalen. De rente mag niet bij de schuld worden bijgeschreven, anders vervalt de hele constructie. Nu is voor sommigen zes procent per jaar geen

probleem, maar schenkers met weinig cash kunnen hierdoor op een gegeven moment in de problemen komen.

- Ook al is er voldoende geld om de rente te blijven betalen, als de schenker ook maar één jaartje vergeet de rente te betalen, vervalt de constructie. In de praktijk vergeten veel mensen de rente ook echt jaarlijks te betalen. De Belastingdienst controleert hier steekproefsgewijs op. Je moet met bankafschriften kunnen aantonen dat de rente elk jaar is betaald. Kun je dat niet, dan werkt de truc niet en is alle moeite voor niets geweest.
- De ontvanger van de schenking moet die bij zijn vermogen in box 3 opgeven. Hij betaalt er dus jaarlijks 1,2 procent belasting over. Weliswaar krijgt hij ook jaarlijks 6 procent rente van de schenker-en-teruglener, maar in veel gevallen leidt deze constructie per saldo tot een hogere belastingdruk.

Dat komt doordat de belastingdruk bij de schenker vaak niet met eenzelfde percentage wordt verlaagd, omdat er weinig box 3-vermogen is. Hij kan de nieuwe schuld niet in mindering brengen op zijn vrije vermogen. Dat klinkt raar, maar is vrij logisch omdat iemand die veel vrij vermogen heeft, in de meeste gevallen de schenking direct in contanten kan doen. Een papieren schenking is juist aantrekkelijk voor mensen zonder veel spaargeld, maar wel een waardevolle eigen woning.

Paul van der Kwast is [financieel planner](#) en lid van de [Vereniging Onafhankelijke Financieel Planners](#). Voor Z24 volgt hij de fiscale ontwikkelingen op de voet. Ook schrijft hij tweewekelijks een column over personal finance.

Z24, 16 februari 2015

<http://www.z24.nl/columnisten/paul-van-der-kwast-minder-erfbelasting-door-schenking-op-papier-lang-niet-altijd-538760>

